GRAMATYKA · PRZEDIMKI

Przedimki a, an i the w angielskim: kiedy który

Igor Zadrużyński

Opublikowano 19 listopada 2026

O LEKCJI

Polski radzi sobie bez przedimków: „Kupiłam samochód. Samochód jest czerwony". Angielski w obu zdaniach musi coś postawić przed rzeczownikiem: I've bought ***a*** *car.* ***The*** *car is red. Najpierw a, bo słuchacz słyszy o tym aucie pierwszy raz, potem the, bo już wie, o które chodzi. Przedimki należą do najczęstszych słów angielskiego i do największych kłopotów Polaków. Ta lekcja pokazuje, jak wybrać między a i an oraz kiedy potrzebny jest przedimek nieokreślony, a kiedy określony.*

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Przedimki

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Trzy możliwości 2
2. A czy an ? Decyduje wymowa 2
3. Kiedy a/an 3
4. Kiedy the 4
Źródła i dalsza lektura 6

To pierwsza z dwóch lekcji o przedimkach. Druga, Bez przedimka: przedimek zerowy i nazwy geograficzne[1], omawia rzeczowniki bez przedimka i nazwy własne. Przyda się też lekcja o rzeczownikach policzalnych i niepoliczalnych[2], bo od tego zależy wybór przedimka.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/

1. Trzy możliwości

Przedimek (*article*) to krótkie słówko przed rzeczownikiem, które mówi, czy chodzi o coś znanego słuchaczowi, czy nie. Angielski ma przedimek nieokreślony *a/an*, przedimek określony *the* i „przedimek zerowy", czyli brak przedimka.

RZECZOWNIK	JAKIŚ, KTÓRYŚ Z WIELU	TEN KONKRETNY, WIADOMO KTÓRY
policzalny, liczba pojedyncza	a sandwich	the sandwich
policzalny, liczba mnoga	sandwiches *(bez przedimka)*	the sandwiches
niepoliczalny	bread *(bez przedimka)*	the bread

Najważniejsza zasada wynika z pierwszego wiersza: rzeczownik policzalny w liczbie pojedynczej **nie może stać sam**. Musi mieć przed sobą przedimek albo inne określenie (*my, this, every, one*). Po polsku „mam samochód", po angielsku *I've got a car* – nigdy *I've got car*.

2. *A* czy *an*? Decyduje wymowa

A stawiamy przed słowem, które zaczyna się od **dźwięku** spółgłoski, *an* – przed dźwiękiem samogłoski. Liczy się to, co słychać, a nie litera, którą widać.

A	AN
a dog, a banana, a university /ˌjuːnɪˈvɜːsəti/	an apple, an egg, an hour /ˈaʊə/
a European city, a uniform (dźwięk /j/)	an honest man, an heir (nieme *h*)
a one-way ticket (dźwięk /w/)	an MP, an FA Cup match (skrót czytany „em", „ef")

PRZYKŁADY

- **I waited for an hour in the rain.**
  Czekałem godzinę w deszczu.
- **She studies at a university in Scotland.**
  Studiuje na uniwersytecie w Szkocji.
- **Can I have a one-way ticket to Brighton, please?**
  Poproszę bilet w jedną stronę do Brighton.

Uwaga na wymowę samego przedimka: *a* i *an* zwykle wymawiamy słabo, z krótkim, niewyraźnym dźwiękiem: *a cup* /ə kʌp/, *an egg* /ən eg/. Przedimek *the* przed spółgłoską brzmi *the dog* /ðə dɒg/, a przed samogłoską staranniej: *the apple* /ði ˈæpl/.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/

CIEKAWOSTKA: JAK „A NAPRON" STAŁO SIĘ „AN APRON"

Granica między *a* i *an* bywała w historii angielskiego płynna. W średniowiecznym angielskim fartuch nazywał się *napron*. W mowie „a napron" brzmiało tak samo jak „an apron" i z czasem ludzie zaczęli tak dzielić te dźwięki. Dziś mówimy więc *an apron*. Tak samo *a nadder* stało się *an adder* (żmija), a *a numpire – an umpire* (sędzia). Zdarzało się też odwrotnie: *an ewt* stało się *a newt* (traszka), a *an ekename* („dodatkowe imię") – *a nickname*. Językoznawcy nazywają to zjawisko *rebracketing*, czyli przesunięciem granicy między słowami.

3. Kiedy *a/an*

Pierwsza wzmianka, „jakiś"

Przedimek nieokreślony stawiamy, gdy mówimy o czymś po raz pierwszy albo o jednym z wielu takich samych: słuchacz nie wie, o który dokładnie egzemplarz chodzi.

PRZYKŁADY

- **There's a fox in our garden!**
  W naszym ogrodzie jest lis!
- **Could you lend me a pen?**
  Pożyczysz mi długopis? (jakikolwiek)

Zawody i to, kim ktoś jest

Po polsku mówimy „jest lekarzem", bez żadnego słowa przed zawodem. Po angielsku przed zawodem w liczbie pojedynczej stoi *a/an*:

PRZYKŁADY

- **My mum is a midwife.**
  Moja mama jest położną.
- **He wants to be an engineer.**
  Chce zostać inżynierem.

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~My brother is teacher. She works as nurse.~~

✓ **My brother is a teacher. She works as a nurse.**

Ten błąd jest u Polaków tak częsty, że warto go wyłapywać za każdym razem. Bez przedimka zostają tylko stanowiska jedyne w danym miejscu, często po *become* albo *be elected*: *She was elected mayor.*

Ile na jednostkę: *twice a week*

A/an znaczy też „na" albo „za" w wyrażeniach częstotliwości, ceny i prędkości:

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/

PRZYKŁADY

- **I go swimming twice a week.**
  Chodzę na basen dwa razy w tygodniu.
- **Strawberries are three pounds a kilo.**
  Truskawki kosztują trzy funty za kilo.
- **The speed limit here is thirty miles an hour.**
  Ograniczenie prędkości wynosi tu trzydzieści mil na godzinę.

Liczby i wykrzyknienia

A stoi w wielu wyrażeniach z liczbami: *a hundred, a thousand, a dozen, half an hour, a couple of days, a lot of*. Stoi też w wykrzyknieniach z *what* przed rzeczownikiem policzalnym w liczbie pojedynczej: *What a lovely day!*, *What a mess!* (ale: *What awful weather!* – *weather* jest niepoliczalne).

A few i *a little* – z *a* i bez

Mała różnica w pisowni, duża w znaczeniu. *A few* (z policzalnymi) i *a little* (z niepoliczalnymi) znaczą „kilka, trochę – i to wystarczy". Bez *a*: *few*, *little* znaczą „niewiele – za mało".

	WYSTARCZY (POZYTYWNIE)	ZA MAŁO (NEGATYWNIE)
policzalne	I've got a few friends in Leeds. *(mam tam kilku przyjaciół)*	I've got few friends in Leeds. *(mam tam niewielu przyjaciół)*
niepoli-czalne	There's a little milk left. *(jest jeszcze trochę mleka)*	There's little milk left. *(prawie nie ma mleka)*

W codziennej mowie samo *few* i *little* brzmi nieco książkowo; częściej mówi się *not many* i *not much*: *There isn't much milk left.*

4. Kiedy *the*

Wiadomo, o który chodzi

Przedimek określony stawiamy, gdy słuchacz wie, o którą rzecz chodzi. Najczęściej dlatego, że już o niej mówiliśmy, albo dlatego, że wynika to z sytuacji:

PRZYKŁADY

- **We bought a sofa and an armchair. The sofa is great, but the armchair is too small.**
  Kupiliśmy kanapę i fotel. Kanapa jest świetna, ale fotel jest za mały.
- **Can you close the window, please?**
  Zamkniesz okno? (to w tym pokoju)
- **Mum's in the garden.**
  Mama jest w ogrodzie. (w naszym, wiadomo którym)

Rzecz staje się znana także wtedy, gdy dokładnie ją opisujemy: *the man in the red coat*, *the book I lent you*. Więcej o takich opisach w lekcji o zdaniach względnych[3].

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/

Jedyne w swoim rodzaju

Coś, co istnieje tylko jedno (przynajmniej w naszym świecie), dostaje *the*: *the sun, the moon, the sky, the sea, the world, the internet, the government, the King.*

Stopień najwyższy, liczebniki porządkowe, *the only*

Najlepszy, pierwszy, ostatni i jedyny może być tylko jeden, więc stoi przed nimi *the*:

PRZYKŁADY

- **It was the best day of my life.**
  To był najlepszy dzień mojego życia.
- **Take the second turning on the left.**
  Skręć w drugą przecznicę w lewo.
- **She was the only person who knew the answer.**
  Tylko ona znała odpowiedź.

Instrumenty i cały gatunek

Przy grze na instrumencie: *She plays the piano, I'm learning the guitar.* Gdy mówimy o całym gatunku zwierząt albo o wynalazku jako takim, w nieco oficjalnym stylu też stawiamy *the*: *The red squirrel is now rare in England. Who invented the telephone?* W codziennej mowie częściej używamy wtedy liczby mnogiej bez przedimka (o tym w następnej lekcji).

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~Sun is shining. He is the best student in a class. I play a guitar.~~

✓ **The sun is shining. He is the best student in the class. I play the guitar.**

Słońce jest jedno, klasa jest wiadomo która (jego), a przy grze na instrumencie zwykle stoi *the*.

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Rzeczownik policzalny w liczbie pojedynczej nigdy nie stoi sam: *a car, the car, my car.*
- *A* przed dźwiękiem spółgłoski, *an* przed dźwiękiem samogłoski: *a university, an hour, an MP.*
- *A/an*: pierwsza wzmianka, jeden z wielu, zawody (*She's a nurse*), „na" (*twice a week*), *What a...!*
- *A few / a little* = wystarczy; *few / little* = za mało.
- *The*: wiadomo który, druga wzmianka, jedyne (*the sun*), stopień najwyższy, *the first, the only*, instrumenty.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/

DLA NAUCZYCIELA

Zasadę „pierwsza wzmianka – *a*, potem *the*" dobrze widać w opowiadaniu łańcuchowym. Nauczyciel zaczyna: *Yesterday I found a box in the attic.* Kolejny uczeń musi nawiązać do poprzedniego zdania z *the* i dodać coś nowego z *a*: *In the box there was a key.* – *The key opened a door...* Do *a* i *an* przyda się szybka gra z kartami: na kartach są słowa typu *hour, horse, umbrella, uniform, MP, map*, a uczniowie podnoszą kartkę z *a* albo *an* – najlepiej po usłyszeniu słowa, nie po zobaczeniu.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- Berlitz Polska, *Przedimki angielskie: określone i nieokreślone*, https://www.berlitz.com/pl-pl/blog/przedimki-angielskie-okreslone-i-nieokreslone [dostęp: 19.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *The indefinite article: 'a' and 'an'*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/indefinite-article [dostęp: 19.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *The definite article: 'the'*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/definite-article [dostęp: 19.11.2026].
- *Rebracketing*, „Wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Rebracketing [dostęp: 19.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o przedimkach, *a/an* i *few/a few*.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o *a/an* i *the* oraz o *little/a little, few/a few*.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/przedimek-zerowy/
2. https://zadruzynski.com/rzeczowniki-w-angielskim/
3. https://zadruzynski.com/zdania-wzgledne/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

Igor Zadrużyński, *Przedimki a, an i the w angielskim: kiedy który*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/przedimki-a-an-the/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com